

Mejju • Gunju 1994

Nru. 78

Il-Kelma ta' l-Arcipriet

Xtaqt Nghidlek Kelma...

Kif jgħerreb iż-żmien! Filli nkantaw l-Carols tal-Milied, filli niehdu sehem fil-Purċissjoni tal-Gimgha l-Kbira, u f'daqqa waħda insibu ruhna fuq l-għatba tas-sajf. Veru li t-temp għadu ma qagħadx. Iżda titi granet oħra u nibdew nonflu u ngergru bis-shana li taħkem fuqna.

Hawn min iż-żmen tas-sajf ma jibdlu ma' xejn; u hawn min ukoll li jagħzel ix-xitwa. Gosti. Iżda jiena nahseb, li għalkemm kull iżmien għandu s-sabih u l-ikrah tiegħu, it-tajjeb u l-hażin, is-sajf johlolqina sitwazzjonijiet diffiċli, li jekk ma noqgħodux attenti sewwa u b'għajnejna miituhin, żgur li jiddispijacinna wara.

Din il-Kelma qed niktibhilek għax verament irridlek il-ġid. Tinsa' qatt li l-bniedem huwa l-aqwa opra ta' idejn Alla.

● Int ukoll!.....Int ukoll hrigt minn idejn Alla.

● Int xbieha tiegħu, u għalhekk, għalih int IMPREZZABBLI.

◆ Qatt waqaf tit u hsibt daqsxejn li Alla tak il-hajja għax IHOBBOK?

◆ Qatt ġibt quddiem għajnejk li Alla haliqek biex THOBB?

Iżda minkejja dan kollu ahna bnedmin dghajfa hafna. Kultant nimxu mal-moda. Min jaf wasal iż-żmien li ssaqs li iek innifsek jekk intlx nisrani tal-moda int ukoll.

Kemm huma dawk fostna li jhallu

lilhom infushom jiġu mkaxkra mill-moda ta' madwarhom. Xi kultant jippruvaw jiġġustifikaw lilhom infushom billi jgħidu: "Isma, kulhadd hekk qed jagħme!" , u b'din l-iskuża mingħalihom li jistgħu jagħmlu kollox.

Waħda mill-gerħat li ta' kull sena tiifacča fuqna fis-sajf hija d-"dizonesta" 'fil-bies'. Dizonesta' fix-xtut, dizonesta' fit-toroq, dizonesta' fid-djar u anke xi kultant fil-knisja. Tisma' nies jgħidulek li fuq ix-tut jgħaddi kollox. X'jiġifieri jgħaddi kollox? Min minna jiehu gost imur sal-baħar, u jkollu jittlaq malajr minn hemm minhabba l-imġieba hażina ta' xi uħud li jdardu lil kull min hu ta' l-affarij tiegħu? Għaliex familji shah qed jiġu pprivati milli jmorru fuq ix-xtajta biex jirrekrejaw ruhhom minhabba l-malji ta' l-għawm indidenti, meta mbux ukoll għawm mingħajr malja? Il-Liġi tal-pajjiż ma tippermettix dan, u kull ċittadin għandu d-dritt jittlob l-għajnuna tal-Pulizija biex tiġi mharsa l-Liġi.

Hi haġa li tweġġghek meta tisma' li

ikompli f'paġna 7

NIFIRHU LIS-SINDKU TAL-BELT VICTORIA

F'isem l-Bord Editorjali tal-Belt Victoria u l-Komunita' Parrokkjali kollha nixtiequ nifirhu lis-SUR VICTOR GALEA li ġie mahtur Sindku tal-Belt Victoria, wara l-elezzjonijiet għall-Kunsill Lokali tal-belt tagħna li saru nhar is-Sibt 16 ta' April 1994. Nawguraw lis-Sur Galea hidma għaqlija b'risq beltna. Din il-hidma tkun tista' titwettaq biss jekk ikollu l-koperazzjoni tal-Kunsulieri kollha, l-għajnuna ta' l-għaqdiet u assoċjazzjonijiet tal-Belt Victoria u iktar u iktartar-residenti kollha tal-belt ewlenija tagħna. Mhix hidma faċli. Iżda d-dinamiżmu tas-sur. Galea żgur li juri li huwa l-persuna li tista' twettaq hafna u hafna għall-ġid tal-Belt Victoria.

Nifirhu wkoll lill-Perit JOSEPH DIMECH li nhatar Viċi-Sindku u lill-kandidati l-oħra li ġew eletti biex jiffurmaw il-Kunsill Lokali tal-Belt Victoria.

ZEWC PELLEGRINAGGI GHAL LOURDES

Nru.1 : 25 - 29 ta' Lulju - FULLY BOOKED

Nru.2 : 1 - 5 ta' Awissu - Baqa' biss ftit postijiet

Għal iktar tagħrif kellmu lill-Arcipriet kemm jista' jkun malajr

IL-BELT

VICTORIA

RIVISTA TA' KULL XAHREJN

Uffiċċju Editorjali

CENTRU PARROKKJALI SAN ĠORĠ

Triq il-Karita', Victoria, Ghawdex.

Tel: 556377

MEMBRI ĠODDA FIL-KOMUNITA'
PARROKKJALI

- 27.03.94: CARM, iben Joseph Gatt u Orietta nee' Schembri
 02.04.94: FELIĆ, iben Saviour Micallef u Francene nee' Zammit
 23.04.94: JOSEF, iben Emanuel Mizzi u Rose nee' Bonnici
 23.04.94: STACY, iben John Attard u Frances nee' Saliba
 15.05.94: GRAZIELLA, bint Anthony Gambin u Josephine
 nee' Grech

INGHAQDU FIS-SAGRAMENT
TAŻ-ZWIEĠ

- 10.04.94: SAVIOUR GATT u ANTIDA SPITERI
 17.04.94: MARIO SALIBA u DEBORAH SACCO
 23.04.94: VICTOR ATTARD u VICTORIA PISANI
 24.04.94: ADRIAN SACCO u JAHEL PORTELLI
 30.04.94: CHRISTOPHER THORNTON u ROMINA VASSALLO
 01.05.94: MARCELL BONNICI u EVELYN ZAMMIT
 08.05.94: RAYMOND SAID u BEATRIX AZZOPARDI

MARRU JINGHAQDU MA'
KRISTU RXUXTAT

- 15.04.94: ANTONIA TABONE
 24.04.94: VIOLETTA GATT
 15.05.94: TERESA SACCO

Donazzjonijiet ghar-Rivista:

Emanuel Attard (Aust)	20 Aust\$
Kan On. Dun Anton Cefai	Lm4
Kan. Prop. Salv. Camilleri	Lm4
Chev. Nazinu Saliba (Canada)	Lm5
George Grech (Canada)	20 Can \$

MINIJET TAL-QUDDIES FIL-GHAXIJA

Hdud u Festi: Fil-5.00pm u fis-6.30pm

Matul il-Ġimgħa: Fil-5.30pm u fis-7.00pm

ASTRA TOURS 94
5 Giti mill-Isbah

Bookings: ☎ 556256

Editorjal... RIESQA IL-
FESTA TAGHNA

F'i ftit inqas minn xahrejn ohra nkunu ċelebrajna l-festa popolari ta' San Ġorġ, festa li tnissel fi qlubna ferh kbir. Festa li tressaq lejn il-Belt Victoria eluf ta' Mattin li magħna jingħaqdu biex jagħtu għeħ lill-Patron tagħna u tal-ġzira Ghawdxija - San Ġorġ Megalomartri.

Nhar il-Hamis 12 ta' Mejju li għadda ngħata bidu għat-thejija spiritwali u kif qal Mons Arcipriet dak in-nhar il-omelija li għamel, huwa xieraq li, minkejja li hafna u hafna qed jippruvaw ixxekklu l-festi billi jagħtu biss deskrizzjoni ta' dak li jidhrilhom li mhux xieraq li jsir, ahna għandna nagħmlu hilitna biex il-festa ma tiġix biss biex nifirfu u niċċelebraw imma wkoll biex tkun għalina żmien li fih nqumu spiritwalment u b'dak li nisimgħu dwar il-qaddis patron tagħna nidhlu dahla fina nfusna u nsiru dejjem iktar insara li jagħmlu għeħ lill-Knisja ta' Kristu.

Għalhekk huwa dmir tagħna ikoll li nithejjew kif jixraq għall-granat tal-festa. Ma naħsbux biss f'dak li għandu x'jaqsam mal-festi esterni, imma wkoll naħsbu biex inhejju qalbna halli nkunu nistgħu nixorbu kemm nistgħu tagħlim siewi li jkompli jseddaqna matul il-hajja tagħna.

Id-devozzjoni u l-qima li għandna lejn il-patron tagħna San Ġorġ għandna nsarfuha f'għemil ta' għamla spiritwali billi matul il-Hamisijiet ta' thejija naħsbu ftit fuq il-kobor u l-virtuġiet tal-qaddis patron tagħna. Għandna wkoll, sa minn meta jkunu żgħar ngħallmu lill-ftal tagħna kif għandha tkun thejija xierqa għall-festa. Ngħallmuhom kif għandhom jitoľbu lill-patron tagħna. Ngħallmuhom lill-ftal tagħna li kif San Ġorġ kien mhedded bil-mewt ma qatax qalbu għax kellu fiduċja għamja fi Kristu li fih emmen u li lilu tant habb.

B'din il-hegġa f'qalbna lejn il-patron tagħna San Ġorġ żgur li nkunu qed nassiguraw li l-festi li nagħmlu f'għeħu f'Lulju li ġej ikunu verament jixirju lill-komunita' nisranija li qed tgħix fi tmien is-seklu għoxrin. Hemm hafna u hafna x'itellifna biex ma narawx il-veru ġid li għandu jkollhom il-festi f'pajjiżna. Imma, m'għandniex naqtagħ qalbna. Irridu nipperseveraw u ma nħallux it-tlelxi tad-dinja moderna jagħmina u jtellifna milli nagħrfu kemm ġid tista' thalli l-festa jekk tiġi ċelebrata fi spirtu nisrani awtentiku.

L-IRLA TA' JUM SAN GORG '94

Suċċess kbir ieħor! Din kienet l-ghajta fuq fomm kulhadd wara l-ikla kbira li kellna nhar il-Hadd, 15 ta' Mejju, fit-tifkira ta' Jum San Gorg.

Kif intqal fid-diskors li sar

f'isem il-Ladies' Society din is-sena, din l-ikla saret kwazi xahar fuq il-jum tal-festa liturgika ta' San Gorg. Dan kien minhabba 2-żjara li f'April li għadda, il-Banda "La Stella" għamlet ġol-Kanada fuq stedina tal-Gorġjani Emigranti f'dak il-pajjiż. Dan l-ispostament tad-data holoq diversi diffikultajiet għall-organizzaturi, minhabba li Mejju hu x-xahar tal-parties tal-Preċett u tal-Grizma, ta' Jum l-Omm u tat-tigijiet. Iżda xorta konna 'il fuq minn mitt ruh, membri tal-Komunita' Parrokkjali tagħna, li hassew li ma għandhomx jonqsu minn dan l-appuntament Gorġjan, li jkorpil jkabar u jagħmel hajja fostna t-tifkira tal-Patrun Glorjuż tagħna.

il-W.Rev. Mons Arcipriet Salv Borg, il-President tas-Socjeta "La Stella" Dr. Joseph Ellis, il-President Onorarju Dr. Eugene Montanaro, kif ukoll Rev. Dr. Joseph Farrugia, is-Sur Joseph Borg, is-Sinjura Rita Ellis u Rev. Fr. George Frendo.

Fid-Diskors tagħha, moqri mic-Chaplain minhabba n-nuqqas ta' *amplifying system*, is-Sinjura Frendo ferhet lill-Banda "La Stella" għas-Suċċess tagħha ġewwa l-Kanada. Ferhet ukoll lis-Sindku l-gdid għall-hatra tiegħu u rringrazzjatu għad-donazzjoni li hu u s-Sinjura tiegħu għoġobhom jagħtu personalment lill-Bażilika ta' San Gorg. Imbagħad tat xi tagħrif dwar l-attivitajiet u l-proġetti tal-Ladies Society. Hija temmet id-diskors tagħha billi rringrazzjat lill-mistednin u "supporters" kollha għall-prezenza tagħhom u għeddet, f'isem il-membri kollha tal-Ladies Society, it-talba tagħha għall-koperazzjoni fil-hidma li ssir favur San Gorg.

Meta qam iwieġeb, il-Ministru Tabone stqarr li għall-Ladies Society hu kellu mhux biss kelma ta' approvazzjoni, iżda wkoll ta' sejha sabieħ din is-socjeta' tkompli tkun "mudell" li soċjetajiet oħra Għawdxin jistgħu jimitaw. Hu semma' x-xewqa tiegħu li f'Għawdex tinholoq "Federazzjoni" ta' Soċjetajiet Għawdxin li jahdmu f'ċirku usa'. Hu qal li "Għawdex tagħna hu espressjoni tagħna ikolf". Semma' ukoll tifhir lill-Banda "La Stella" u stqarr: "Ma nistax nimmagina lis-Socjeta' Għawdxija mingħajr is-Socjeta' "La Stella". Hu temm id-diskors tiegħu billi rringrazzja lill dawk kollha prezenti għas-sehem li qed jagħtu sabieħ Għawdex jissebbaħ f'għajnejn il-barranin.

L-Ikla ta' Jum San Gorg ta' din is-sena kienet l-għaxar waħda minn mindu bdiyet tiġi organizzata mill-Ladies Society. Is-suċċess tagħha, li kien dovut ukoll għax-Chef Gorġjan ta' Palazzo Margerita, is-Sur Walzu Borg, kien kuruna xierqa fl-għaxar sena ta' hidma tal-Ladies Society u awgurju mill-aqwa għall-għaxar snin li ġejjin.

Din is-sena wkoll, din l-Ikla kienet ippatronizzata mill-Ministru għal Għawdex, l-Onor. Anton Tabone u s-Sinjura tiegħu. Kienet patronizzata wkoll mis-Sindku s-Sur Victor Galea Pace u s-Sinjura tiegħu. Ta' min isemi li din l-Ikla kienet l-ewwel funzjoni ufficjalj tas-Sur Galea Pace bħala Sindku tar-Rabat. Fimkien mas-Sinjura Antoinette Frendo, Presidenta tal-Ladies Society, kien hemm ukoll

Lafayette
Photo Studio

St. George's Square
Victoria, Gozo.
for professional work...

IL-BANDA CITTADINA LA STELLA TFERRAH L-

Limhabba, l-ghożza u r-rispett lejn il-kultura u d-drawwiet tradizzjonalita' pajjiżna għadhom ferm evidenti fil-mohħ u l-qalb ta' kull emigrant Malti u Għawdxi, li jinsab jahdem f'Toronto, il-Kanada. Partikolarment fejn jidhru d-drawwiet karatteristiċi tal-festa maltija, hafna mill-emigranti tagħna għandhom ihaqbaq għewwa fihom l-istess spirtu, heġġa u entuzjażmu ta' żmien tfulithom.

Dan intwera biċ-ċar waqt zjara li l-Banda Cittadina La Stella għamlet dan l-aħhar fost il-komunita' Maltija f'Toronto, Ontario, fejn il-Banda kienet mistiedna tiehu sehem fil-Festa ta' San Ġorġ Martri. L-istedina sabieħ il-Banda La Stella tipparteċipa f'din il-Festa tant għal qalb l-emigranti Maltin u Għawdxi, u li issa ilha tiġi ċelebrata u il-belt għal dawn l-aħhar sittin sena, twasslet mill-Festa San Ġorġ Association, għaqda ifurmata minn hames uffiċċjali mill-aktar habrieka li sena wara l-oħra qed jagħmlu minn kolloxx biex ikabbru din il-Festa.

Il-Banda La Stella bdiet il-mawra tagħha fil-Kanada, l-għaxar vjaġġ tagħha l-barra minn xtut artna mill-1947 'il hawn, kmieni l-Hadd, 17 t'April, fuq titjira Malta-Londra-Toronto. Il-kontinġent kollu kien jinkludi grupp ta' 70 ruħ, bejn bandisti, membri tal-Kumitat u numru żgħir ta' partitarji.

Mal-wasla tagħha fil-Pearson International Airport ta' Toronto, il-Banda nġhatat merħba minn għadd kbir ta' emigranti, l-aktar daww Għawdxi, ammiraturi u partitarji ta' din l-Għaqda Mużikali ewlenija l-Għawdex. Fost għajjat ta' ferħ u tixjir ta kuluri Maltin, l-emigranti tagħna taw tislima mill-aktar komoventi lill-grupp kollu. Il-Konslu Generali ta' Malta fil-Kanada, is-Sur Milo Vassallo, il-Kumitat Festa San Ġorġ Association u l-Kav. Nażinu Saliba, li kien strumentali sabieħ din iż-żjara setgħet isseħh, kienu minn ta' l-ewwel li laqgħu l-Banda u l-grupp tagħha.

■ PROGRAMMI TA' MARĊI

L-Ewwel servizz tal-Banda La Stella kien Programm ta' Marċi fil-Każin tal-Malta Band Club Incorporated, nhar

L-Istatwa ta' San Ġorġ qed tiġi mberka minn Fr. Raymond Falzon għewwa Malta Park

it-Tlieta, 19 ta' April. Taħt id-direzzjoni tas-Surmast Direttur tagħha Joseph Vella, il-Banda daqqet diversi marċi popolari, kitba ta' whud mill-aqwa kompożituri Maltin. Numru kbir ta' emigranti honqu s-sala prinċipali tal-Każin biex għal madwar sagħtejn tpaqxew bid-daqq ferriehi u brijuz tal-Banda La Stella. Fliemkien mal-Banda nġhaqu jdoqqu f'dan il-kunċert u f'kunċerti oħra li saru wara, whud mill-bandisti tal-Malta Band Club Inc.

Kunċert ta' Marċi brijuzi nżamm fl-istess Każin l-għada, l-Erbgħa, fil-presenza ta' numru saħansitra ikbar ta' emigranti Maltin u Għawdxi li, fliemkien mal-familji tagħhom, ippakkjaw is-sala tal-kunċerti sa tard fil-għaxija.

Il-Hamis, 21 ta' April kien immiss il-Melita Soccer Club li jospita l-Banda. hawnhekk ukoll id-daqq ferriehi tal-Banda Għawdxi mela b'ferħ u entuzjażmu liema bħalu lil numru sabih minn hutna l-emigranti. Man-noti brijuzi tal-marċi, ma naqasx it-tixjir ta' l-Imkatar, il-kant, iċ-ċapċip, kif ukoll il-ġiri għat-tazzi tax-xorb, li bdew għaddejjin kontinwament minn id għall-oħra tul is-serata kollha.

■ DIMOSTRAZZJONI F'DUNDAS

Il-qofol tal-festa ntlahaq il-Gimgha 22 ta' April, meta l-Banda kienet impenjata fi tlett servizzi. L-ewwel wiehded kmieni wara nofs in-nhar, il-Banda għamlet Marċ li telaq minn quddiem il-Malta Band Club Inc. u baqa' sejjer matul Dundas Street West. Mijiet ta' Maltin u Għawdxi immarċjaw quddiem il-Banda f'din l-okkażzjoni.

Hekk kif il-Marċ wasal fil-Malta Park, ingabet l-istatwa ta' San Ġorġ, li nħadmet fl-1930 għall-Parroċċa ta' San Pawl, u li din is-sena giet irrestawrata mis-Sur Anthony Camilleri. F'ċerimonja qasira iżda ferm mistennija, il-Kappillan tal-Parroċċa, Fr. Raymond Falzon OFM, bierex l-Istatwa waqt li l-Banda esegwiew l-Innu Popolari "Lill-Kbir Martri San Ġorġ", kitba ta' Mro Vincenza Ciappara u versi ta' Patri Akkursju Xerri OFM.

Minn hawnhekk l-istatwa nġarret proċessjonalment sal-Knisja ta' San Pawl, akkumpanjata mid-daqq tal-Banda La Stella. Ta' min igħid li din kienet l-ewwel darba li saret purċissjoni bl-istatwa ta' San Ġorġ f'Toronto.

Mons. Arċip. Salv Borg imexxi Konċelebrazzjoni f'St. Paul's Church.

EMIGRANTI MALTIEN U GHAWDXIN FIL-KANADA

Hekk kif l-istatwa tqeghdet fil-post mhejji ghalha fil-Knisja ta' San Pawl, li hija mmexxija mill-Patrijiet Frangiskani Minuri, inghata bidu ghall-Quddiesa Solenni, iċċelebrata mill-W.R. Mons. Salv Borg, Arcipriet tal-Bażilika ta' San Gorg, flimkien ma' sitt sacerdoti oħra. Matul il-quddiesha, li ghalha kien hemm preżenti wahda mill-akbar kongregazzjonijiet li qatt rat din il-knisja, il-Banda La Stella daqqet diversi innijiet religjużi. Bosta personalitajiet distinti kienu preżenti ghal din il-Quddiesha.

Certament li wiehed mill-aktar mumenti emozzjonanti f'din il-Quddiesha kien il-Panigjierku l'għieh il-Quddis Martri ta' Lydda, li Mons. Arcipriet Salv Borg għaref jinejg b'ħila u kapaċita singolari. L-applawsi twal li rċieva fi tmiem il-Panigjierku kienu xhieda tal-ferħ ġenwin u l-entuzjażmu tremend li mrexxielu jqanqal fil-club tal-Gorgjani Rabtin u Qormin.

■ ENTUŻJAŻMU FOST L-EMIGRANTI

Il-Festa ta' San Gorg ġiet fit-tmiem tagħha, s-Sibt 23 l'April, meta l-Festa San Gorg Association organizzat Gala Dinner Dance li għalih attendewa madwar 850 ruh. Is-Sala enormi li fiha sar id-Dinner Dance ngħatat ambjent tipiku ta' festa Maltija, fejn spikkaw, fost l-oħrajn, żewġ kwadri kbar tal-Quddis, sett ta' tliet pavaljuni u strixxi twal ta' drapp abjad u aħmar.

Il-Banda kienet ukoll mistiedna tattendi għal dan id-Dinner Dance, l'post riservat għaliha. Lejn tmiem id-Dinner Dance, il-Banda ferħet lil daww preżenti bid-daqq ta' marċi Maltin. L-entuzjażmu hawnhekk deher fl-aqwa tiegħu hekk kif is-Sala kolla infexxet f'delirju ta' ferħ, kant, għajjat u ċapċip li jtarax, fost in-noti helwin tad-daqq tal-Banda.

Qabel ma ntemm id-Dinner, il-President tal-Banda La Stella, Dr. Joseph Ellis, inghata diversi rigali u Shields bhala tifkira ta' l-okkazżjoni, fosthom daww ta' Bob Rae, Premier tal-Provinċja ta' Ontario, ta' Elaine Zimba, Minister of Citizenship, u tas-Sur Milo Vassallo, Konsul Generali ta' Malta fil-Kanada. Min-naħa tiegħu, Dr. Ellis ipprezenta wkoll bosta tifkiriets f'isem is-Socjeta' lli bosta personalitajiet preżenti.

Ritratt tifkira tal-Grupp kollu fuq il-Presbiterju ta' St. Paul's hekk kif intemmet il-Konċelebrazzjoni

Rigal partikolari ġie mogħti lil-Kav. Nazinu Saliba, bhala sinjal ta' apprezzament għal dak kollu li għamel sabieb il-mawra tal-Banda fil-Kanada setgħet tkun wahda ta' suċċess.

Tul il-mawra tagħha l-Toronto, il-Banda ttiehdet iżżur għadd sabih ta' postijiet ta' interess turistiku, fosthom in-Niagara Falls, il-Martyrs' Shrine, CN Tower, Skydome, it-Town Hall ta' Toronto u dik ta' Mississauga, High Park u oħrajn.

■ RIĊEIVIMENT

F'ġurnata minnhom, il-Banda kienet il-mistiedna tas-Sur Anthony Aquilina (partitarju akkanit tal-Banda) u tas-Sinjura Aquilina għal Riċeiviment kbir li ngħata fil-Villa sabiha tagħhom. Il-Banda rreċiprokat l-istedina tas-Sur u Sinjura Aquilina billi tathom sorpriza helwa li fit-tliet jorjenn: il-Banda daqqet għadd ta' Marċi fil-Villa tagħhom, ġest li ġie apprezzat mhux fit-tliet mill-familja Aquilina.

L-Aħhar impenn tal-Banda fil-Kanada kien "Farewell/ Thank You Dinner" li sar fil-Kazin tal-Malta Band Club Inc., ġurnata biss qabel it-tluq tagħha lura lejha. Kemm il-President tas-Socjeta', Dr. Joseph Ellis, kif ukoll is-Surmast Direttur tal-Banda, Mro. Joseph Vella, inghataw bosta rigali ta' rikonoxximent għas-sehem siewi li l-Banda tat matul il-mawra tagħha l-Toronto. Fost daww li pprezentaw rigali lill-Banda kien hemm is-Sur Fred Sherri, Presidential-Festa San Gorg Association, u s-Sur Charles Azzopardi, President tal-Malta Band Club Inc. Mons. Arcipriet Salv Borg ukoll inghata bosta rigali ta' tifkira.

Il-Banda La Stella reggħet lura Malta l-Gimgha, 29 l'April. B'hekk intemmet mawra oħra memorabbli għas-Socjeta' Filarmonika La Stella, l-ewwel Għaqda Mużikali Għawdxija li qasmet l-Atlantiku u daqqet fin-North America. Kienet mawra oħra prestiġjuża, holqa oħra fil-katina twila ta' suċċessi li s-Socjeta' sa mill-imghoddi kisbet bil-mawriet tagħha barra minn Malta, pagna oħra tad-deheb fl-istorja gloriuża ta' din is-Socjeta' ewlenija tal-gżira tat-Tliet Għoljiet.

Il-mawra tal-Banda La Stella fil-Kanada, kienet sponzorjata mill-Mid-Med Bank.

Festa Gorgjana waqt Dinner Dance fil-Lithuanian Hall, bis-sehem tal-Banda La Stella

SENA INTERNAZZJONALI TAL-FAMILJA

BRUNO FERRERO, fil-harga l'April tal-Bolettino Salesiano, joffri t'nax-il punt li għandhom jghinu biex jinholoq spirtu tal-familja li ambjenti kollha tad-Djar Salesjani, u dan fuq l-eżempju u t-tagħlim ta' Don Bosco. L-istess t'nax-il punt għandhom jghinu ilna wkoll biex fid-djar tagħna jikber u jilhaq il-quċċata tiegħu

L-ISPIRTU TA' FAMILJA

1. INKUNU VERAMENT PREZENTI

Jiġifieri irridu nidhlu għal kull attivita', li ridu nwetqu l-missjoni tagħna, irridu ninvestu ż-żmien, l-enerġiji, r-rieda, s-sagrificċju: fi kliem iehor irridu naraw kemm qed nagħtu ilna nfusna lill-familja tagħna. Il-Familja tiġi l-ewwel, qabel kull haġa oħra tad-dinja. Hafna familji "qed imutu" sempliċement minhabba nuqqas ta' heġġa u traskuranti.

2. INHOBBU LIL XULXIN

U dan irridu nġiduh lil xulxin. L-Imhabba "one-way" ma fhiex sens u fit iddum. Ilkoll ahna responsabbli tal-ferh familjari.

3. NAGHMLU KOLLOX FLIMKIEN

Għall-mistoqsija "X'hemm bżonn biex ikollok familja kuntenta?", it-tweġiba tal-1500 persuna li ġew intervistati ma kenix il-flus, il-karozzi jew inkella xi dar sabiha, iżda l-"possibiltà" li nagħmlu xi haġa flimkien"; "Nġhaddu l-hin tax-xogħol u tad-divertiment flimkien".

4. NIKKOMUNIKAW

"Niddedikaw hafna hin biex nitkellmu b'mod sempliċi flimkien". Hekk qal wiehed missier. "Xi kultant toħroġ xi problema, xi sitwazzjoni intima, li timbuttana nitkellmu dwarha u niddiskutuha. Jekk ibni ma jasalx biex ikellimni dwar il-karozzi jew l-isport, kif qatt nista' nistenna li jasal

jiddiskuti miegħi problemi ferm aktar jaharqu, bħad-droga, eċċ.?" Il-ġenituri jridu fuq kollox jitgħallmu jitekllma ma' wliedhom u mhux ikellmu il uliedhom.

5. NAPPREZZAW LIL XULXIN

Li wiehed ihossu stimat u apprezzat mill-oħrajn hi esiġenza vitali ta' kull bnedmin. Fil-familji ferhana, il-grad ta' apprezzament reċiproku hu ferm għoli. Wahda omm kitbet: "Kull filgħaxija nidhlu fil-kamra ta' wliedna, ngħannquhom magħna, nbusuhom u nġidulhom: Intom verament tfa' tajba u ahna nħobbukom hafna". Ahna nemmu li hu importanti r-wasslu dan il-messaġġ fit-tmiem ta' kull ġurnata.

6. NITTRASMETTU

Il-Familja hija l-ewwel mezz li jwassal il-għarfen tad-dinja: tittrasmetti valuri, ġudizzji, ideoloġiji. Hi l-aħjar post biex "nikbru" flimkien. It-trasmisjoni tal-għarfen hi fuq kollox adata l'idejn il-ġenituri, li minn

naha tagħhom jitgħallmu ċertu affarijiet importanti mingħand l-ulied, li jġibu magħhom id-dar informazzjoni ġdida u anke tendenzi ġodda. Hu mportanti niftakru li l-bnedmin jitgħallmu mill-*modelli*. Ma jitgħallmu haġa għax sempliċement tkun *intagat*. Jitgħallmu billi jħarsu, josservaw, jieħdu xi haġa u jippruvawha. Hekk titgħalliem il-familja.

7. NGHINU LIL XULXIN

Fejn nistghu nsibu għajruna u konsolazzjoni fil-mument diffiċli, jekk mhux fil-familja? Familja b'saħħitha hi dak il-post li fih wiehed jidhol ifitex il-konfort, biex jikber, jerga jieħu r-ruh, post li minnu noħroġu mġedda u b'saħħitha, mimlija qawwa meħtieġa biex naffrontaw il-hajja b'impenn

positiv.

8. NIPPRUVAW

Il-Familja hija dik il-biċċa art sperimentali li fiha jiġu ppruvati ideat u komportamenti billi nirsuwa "rifleless" li jghinuna naraw ilna nfusna sewwa. Per eżempju, l-adolexxenti ihossu l-htieġa li jippruvaw l-ideat u l-komportamenti tagħhom, bl-istess mod kif jippruvaw l-ilbies tagħhom quddiem il-mera. Dawk li jħobbuna huma lesti li jkunu din il-"mera" quddiemna. Kapaċi wkoll jikkoreġuna bit-tjubija meta jkun hemm il-htieġa.

9. INSOLVU L-PROBLEMI

Anke l-familji magħqda jkollhom il-problemi tagħhom. Iżda għandhom ukoll il-kapaċità jirbu kull diffikulta' hekk kif din titfaċċa quddiemhom. Quddiem kull problema huma ma jsaqsux: "Ta' min hi l-hija?" u ma joqgħodux jtilfu ż-żmien biex jagħmlu proċessi jew joqgħodu janalizzaw l-aspetti negattivi tal-persuna milqueta. Il-mistoqsija li jagħmlu hija dejjem: "Kif ser nagħmlu biex noħroġu minn din il-problema?"

10. GHANDNA BŻONNTA 'RUH

L-imhabba familjari ma tghix mingħajr għeruq sodi u b'saħħithom. Il-familji ferhana jesprimu konkretament fil-hajja ta' kull jum d-dimensjoni spiritwali tagħhom. Huma jaqsmu flimkien mhux biss id-dar u l-ikel, iżda wkoll il-valuri awtentiċi. Il-familja li titlob flimkien, ma-żmien takkwista ruh kbira magħmula minn tenerezzi, maħfra, komprensjoni, Alla.

11. NAHFUR

Wiehed għaref darba qal: "Hekk kif għieda tintemm, insiha!" L-imhabba familjari hija dejjem indulġenti. L-ulied jistgħu dejjem jiġu mčanfra, bla ma jgħaddilhom minn mohħom, li l-ġenituri tagħhom ma jħobbuhomx.

12. NIČĊELEBRAW

Il-familji ferhana "jičċelebraw" il-ferh tagħhom. Permezz tal-festi u ta' rikorenzi possibbli. Dan għandu jseħh fi klima normali ta' ferh u ta' ottimizmu. ■

○ Ir-Rokna tat-Tfal ○

Gheziez Tfal,

Cabel xejn, illum irrid nifrah lil dawkwostkom li f'dawn l-ahhar granet irčiew għall-ewwel darba lil Gesu' Ostja u lil-oħrajn li rčiew is-Sagrament tal-Grizma ta' l-Isqof. Lil tal-Preċett ngħidlihom b'leis issa jibqgħu jirčiewu lil Gesu' Ewkaristija jekk jista' jkun kuljum u ma jtiflufx Tqarbin għal xejn b'xejn. Lil dawkw tal-Grizma ta' l-Isqof nagħthom parir biex ikunu xhieda ta' Kristu f'hajjithom, dejjem u kullimkien, isa li saru nsara adulti u sultadi ta' Kristu.

Issa, tfal, bil-mod il-mod, resqin il-granet li fihom tagħmlu l-eżamijiet annwali. Xi whud minnkom tant kibru li saħansitra waslu biex joqgħodu

għall-eżamijiet tal-G.C.E. Għaldaqstant inhegħgħikom biex tkunu dejjem imhejjija tajjeb għal kull eżami li se tersqu għalih. Ngħidlikom ukoll biex tkunu tfal ta' paċenzja u ma titilfux sabarkom. Waqtiet l-istudju jħabbatkom u ssibuh xi ftit ukoll. Imma taqgħux qaibkom. Komplu ssiltu sa' l-ahhar bis-sabar u l-paċenzja sakemm dak li għandkom titgħallmu, titgħallmu.

Aqrw din l-istorja.

Graja li kienet popolari hafna ma' l-Ingliżi fi żmien il-gwerra tgħid kif darba fl-1942 Hitler, Mussolini u Churchill illtaqgħu fi ġnien fi Franza biex jippruvaw jagħmlu paċi. Imma hadd ma ried iċedi. Fl-ahhar ftiehm u li jagħmlu sfida u min jitlef ikollu jċedi.

Maġenbhom kien hemm għajn fejn kien hemm huta mdaqqs ta' l-ilma helu. Ftiehm li min jirnexxielu jaqbad il-huta jkun ir-rebbieh.

Beda Hitler. Hareġ pistola u spara

l-bullets kollha li kellu. Imma fl-ilma l-bullets jitmewtu u l-huta baqgħet isserrep qisu ma ġara xejn.

Imbagħad Hitler qal lil Mussolini biex jinzel fl-ilma u jaqbadha. Mussolini obda u dam xi kwarta jgħum, jogħdos u jithabat. Imma għalxejn, għax il-huta kull darba kienet tiżgiċċa minn idejha.

Iż-żewġ mexxejja hasbu li l-biċċa kienet impossibbli u komplew jiehdu l-kafe'.

Imma Churchill li kien qağħad jahseb bil-kalma, qabad il-kuċċarina u resaq lejn l-għajn. U beda jbattal l-ilma bil-kuċċarina għal ġoġ-ġnien. Hitler u Mussolini bdew jidhku, imma Churchill weġibhom:

"Bil-mod, imma fl-ahhar il-huta tispicċa l'idejja!"

Gegħdin taraw, tfal, kif bis-sabar u l-paċenzja jirnexxielkom tagħmlu kolloxx!

Tata'

Lo-Zija Pappi

Kompetizzjonijiet għat-Tfal

• Kompetizzjoni Nru. 1

Għal ftal minn Year 4 sa Year 6 fl-iskejjel Primarji

Wiegħeb dawn il-mistoqsijiet:

1. F'liema pajjiż giet mistiedna l-Banda La Stella fit-tiġingħat ilu?
2. Min hu l-President il-ġdid tar-Repubblika ta' Malta?
3. Ma' l-arma ta' Malta naraw żewġ ferġat minn żewġ kwalitajiet ta' sigar. Liema huma?

Ibghatu t-twegħibiet tagħkom fl-imkien ma l-Issem, l-Indirizz u f'liema klassi qiegħdin f'dan l-Indirizz: IL-BELT VICTORIA, Centru Parrokkjali San Ġorġ, Triq Karita' Victoria, mhux iktar tard minn nhar is-Sibt 11 ta' Gunju 1994. Jingħataw premijiet sbieħ ta' kotba lir-rebbieha.

Ir-Rebbieha tal-Kompetizzjonijiet fl-il-harġa Nru. 77: Sylvana Bezzina, 298, Fontana Street, Victoria.

mill-paġna ta' quddiem

IL-KELMA TA' L-ARCIPIRIET

anke fid-ġar qed jinholqu sitwazzjonijiet diffiċli għall-membri ta' l-istess familja. Rigward ilbies idenċenti fid-ġar mhux darba u tnejn tisma' min jgħidlek: "U b'daqshekk x'f'ha! Għadhom zghar!" Min jitellem b'dan il-mod ikun qed jikkundanna l'u nniġsu u jkun ta' hsara għal dawk ta' madwaru. Meta ngħidu: "Din x'f'ha?", jew "B'daqshekk!" inkunu qed nuru li fil-fatt xi haġa hażina hemm, għalix kieku ma nużawx dawn iż-żewġ kelmiet. **Mela, tkunx ta' skandlu f'darek stess!**

Tista' tinfluwenza l-membri-oħra bitip ta' programmi li tara fuq it-T.V., bil-Videos li tikri jew tissellef, u bir-rivisti li tixtri.

Jeħtieġ li neqirdu minn fostna dik il-frasi: "U kolloxx jgħaddi!" Le mhux kolloxx jgħaddi, u b'mod speċjali fil-knisja. Il-Knisja hija d-Dar ta' Alla. Cabel tmur il-knisja staqsi iliek innifsek jekk l-ilbies

tiegħek jixraq lill-knisja. Staqsi jekk bil-ilbies tiegħek intix ser ittellef lill-haddiehor. Jekk intix ser tiġbed il-harsa ta' dawkw ta' madwarek.

Għalhekk, hallini ngħidlek li ma hijiex haġa xierqa li tmur il-knisja bi-x-shorts, b'xi flokk taċ-ċingi, jew ilbies ieħor li fil-fond ta' qalbek taf li ma jmissekk tilbes għall-knisja. Isma', fl-ahhar mill-ahhar: Qatt rajt 'il xi hadd bil-flokk taċ-ċingi jew b'shorts għall-xi party, tiegħ, il-Qorti, eċċ. Mela tinsix: irrispetta iliek innifsek, Irrispetta lill-oħrajn. Irrispetta d-Dar ta' Alla.

Kont ser nieqaf hawn dar id-dizonesta'; iżda nahseb li hemm dizonesta oħra li ma għidtlek xejn dwarha.

Fis-saġf jigu hafna Malta u turisti jżuruna. Jiena ċert li anke int tingħaqad magħna biex nagħtuhom il-merħba u nixtiequelhom vaganza sabiha f'Għawdex tagħna. Jiena ċert ukoll li tingħaqad magħna fl-appell li nagħmluohom sabieħ

iġibu ruhhom tajjeb u jirrispettaw lin-nies tal-post.

Iżda hallini ngħidlek ukoll li hija dizonesta' minn naha tiegħek jekk tikrihomm il-flat bil prezz esagerat, jekk titlobhom prezz għola ta' l-affarijiet li jixtru mill-hanut, bar jew Restaurant tiegħek. U tkun dizonesta' minn naha tiegħek jekk minhabba l-flus tikri l-flat tiegħek li min ġie ġie, avolja tkun taf li min qed jiltobulek ma jixraq l-x għaddi Hejl jew ijjeili l-bogħod mill-familja tiegħu f'kumpannija li hija biss ta' hsara u qatt ta' ta'.

Din il-kelma li xtaqt ngħidlek illum, hekk kif ninsabu fuq l-għatba tas-saġf. Forsi dak kollu li għidtlek ma jinterressax għax dejjem fittoxx li tkun onest. Tant l-ahjar! Iżda jekk jogħġbok, agħti int ukoll is-sehem tiegħek, u fejn tara xi tip ta' dizonesta', b'imhabba, bil-kalma u bil-perswazzjoni semma' lehekk. Għalix xi kultant, is-kieta w' kollol dizonesta'.

Mons. Salv Borg, Arcipriet

GIMGHA EWKARISTIKO-LITURGIKA FIL-PARROCCA

Il-Gimgħa Ewkaristiko-Liturgika nżammet fil-parroċċa tagħna bejn il-Hadd 1 ta' Mejju u l-Hadd 8 ta' Mejju. Inżammu diversi attivitajiet u fosthom ta' min isemmi l-Vjatk Solenni, l-Ewwel Tqarbina minn idejn Mons Isqof Nikol Cauchi nhar l-Erbgħa 4 ta' Mejju u l-ghoti tas-Sagrament tal-Konfermazzjoni minn idejn Mons Isqof ukoll, nhar il-Hamis 5 ta' Mejju. Il-qofol ta' din il-gimgħa kienu t-tlett ijiem tal-Kwaranturi Imqaddsa li nghalqu b'Pontifikal Solenni nhar il-Hadd 8 ta' Mejju u wara purċissjoni bis-Santissimu Sagrament mat-toroq tal-Belt Victoria.

IT-FAL BNIET LI RCEVEW L-EWWEL TQARBINA

Asciak Elaine, Attard Marilyn, Attard Ramona, Borg Deborah, Borg Pauline, Buttigieg Leanne, Cuchia Anita Jane, Farrugia Catherine-Joe, Farrugia Olivia, Farrugia Veronica Ann, Fenech Krystle, Gaudi Tania Georgetta, Haber Joscolin, Mercieca Elena, Mercieca Heather, Mercieca Joanna, Peresso Ylenia, Portelli Anita, Portelli Noemi, Rapa Maureen, Sacco Maria, Saliba Cynthia, Saliba Lorna, Saliba Miriam, Tabone Melissa Sue, Theuma Miriam, Vella Josianne, Vella Suzanne, Xerri Romina.

IT-FAL SUBIEN LI RCEVEW IL-GRIZMA TA' L-ISQOF

Abela Ino Mario, Agius Christian, Asciak Brian, Attard Anthony Francis, Attard Christopher, Attard George, Buttigieg Jean Paul, Cuchia Philip Joseph, Cassar Edmund, Cremona Eddie-Joe, Cremona George, Farrugia Anthony, Farrugia Emanuel John, Farrugia George, Farrugia George Frank, Farrugia Joseph, Farrugia Josmark, Farrugia Manuel, Fenech Dominic, Formosa Mark, Galea David, Gatt Michael, Gaudi John Ludovic, Grech Christian, Mizzi Anthony, Peresso Jean Pierre, Portelli Keith, Said Kim, Saliba Steve Joseph, Schembri Mario Joseph, Scherras George, Vassallo Adrian, Vella George Frans, Xuereb Mario, Zammit George Louis, Zammit Justin, Zammit Michael George.

IT-FAL SUBIEN LI RCEVEW L-EWWEL TQARBINA

Attard Daniel, Attard George Mario, Bartolo Tony, Borg Joseph, Borg Mario, Bugeja Michael, Busuttil Jeremy, Cordina Keith, Cassar Noah George, Cauchi Jurgen, Cini Antoine, Farrugia Jamie, Fenech David Mario, Gafa' Christopher, Galea Anthony, Galea George, Gatt Jason, Gatt Robert, Gatt Simon, Grech Andrew, Grech Rodrick, Grima George A., Mercieca Mario, Muscat Joseph Saviour, Portelli Daniel, Sacco George, Saliba Christopher, Schembri Rodrick, Spiteri Charles, Spiteri Clinton, Tabone Joseph, Tabone Michael, Tabone Robert, Theuma Adrian, Vassallo David, Xuereb Steve.

IT-FAL BNIET LI RCEVEW IL-GRIZMA TA' L-ISQOF

Bezzina Pamela, Borg Francene, Borg Vanessa, Bugeja Roberta, Cuchia Georgianne, Camilleri Joyce, Cassar Maria, Cassar Rienne, Farrugia Maria, Gaudi Tamara Michelle, Grech Dona, Grech Rowena, Grima Ann Marie, Grima Maria, Micallef Denise, Micallef Nathalie, Muscat Rose Marie, Portelli Maryanne, Sacco Georgene, Saliba Karen, Scicluna Sabrina, Vella Daniela, Vella Joanne, Vella Mignonne, Xuereb Diane, Xuereb Georgina.

Texprint

Silk Screen Printing on T-Shirts, Sweat Shirts, Sports and Fashion Wear, Napkins, Scarves, caps and Banners.

Joseph Vella

114, Charity Street, Victoria, Gozo. • Tel: 560464